

Teza: koszty postępowania dyscyplinarnego.

Przyznanie się obwinionej do popełnienia zarzucanego jej czynu oraz złożenie przez nią wniosku o dobrowolne poddanie się karze powoduje, że ilość czynności w sprawie ulega znacznemu zmniejszeniu - dzięki obwinionej. Wobec powyższego sąd powinien obciążyć obwinioną najniższymi możliwymi kosztami postępowania dyscyplinarnego.

Sygn. akt WO-42/19

POSTANOWIENIE

z dnia 19 lipca 2019 r.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie

w składzie:

Przewodniczący: SWSD Dariusz Drozdowski

Sędziowie: SWSD Teresa Famulska, SWSD Małgorzata Sajdak - sprawozdawca

Protokolant: Aneta Stefańska

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego radcy prawnego Bronisława Kachnikiewicza

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 19 lipca 2019 r. zażalenia Obwinionej radcy prawnego B. M.

w przedmiocie kosztów postępowania zasądzonych przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP w Szczecinie orzeczeniem z 5 grudnia 2018 r. sygn. akt D /OSD/38/18

postanawia:

1. zmienia zaskarżone orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP w Szczecinie z 5 grudnia 2018 r. sygn. akt D/OSD/38/18, w pkt 2 w ten sposób, że zasądza od radcy prawnego B. M. zryczałtowane koszty postępowania przed Okręgowym Sądem Dyscyplinarnym OIRP w Szczecinie na rzecz Okręgowej Izby Radców Prawnych w Szczecinie w zryczałtowanej kwocie 500 zł (słownie złotych: pięćset),

2. kosztami postępowania zażaleniowego obciąża Krajową Izbę Radców Prawnych w Warszawie.

UZASADNIENIE

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie rozpoznając sprawę ustalił następujący stan faktyczny.

W piśmie z dnia 23 lutego 2018 roku skierowanym do Rzecznika Dyscyplinarnego przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Szczecinie (dalej Rzecznik Dyscyplinarny) Dziekan Rady Okręgowej Izby Radców Prawnych w Szczecinie przekazał wykaz radców prawnych, którzy nie wypełnili obowiązku doskonalenia zawodowego w III cyklu szkoleniowym. Zgodnie z treścią wykazu radca prawny B. M. (pozycja 56. wykazu) uzyskała 11 z wymaganych 40 punktów w cyklu szkoleniowym.

Wezwana do złożenia pisemnych wyjaśnień radca prawny B. M. pismem z dnia 17 września 2018 roku wyjaśniła, że obowiązku doskonalenia zawodowego nie wypełniła z uwagi na częste w 2017 roku zagraniczne wyjazdy do córki mającej problemy zdrowotne. Podała również, że jej mąż także miał problemy zdrowotne i od sierpnia 2018 roku podlega on stałej opiece z uwagi na zdiagnozowany nowotwór.

Postanowieniem Rzecznika Dyscyplinarnego z dnia 26 września 2018 roku wszczęto dochodzenie w sprawie mającego miejsce w okresie od dnia 1 stycznia 2015 roku do dnia 31 grudnia 2017 roku w Szczecinie nie wypełnienia przez radcę prawnego obowiązku doskonalenia zawodowego w cyklu szkoleniowym obejmującym lata 2015-2017, poprzez uchybienie obowiązkowi określonemu w § 7 ust. 1 w zw. z § 11 Regulaminu zasad wypełnienia obowiązku doskonalenia zawodowego przez radców prawnych i zadań organu samorządu służących zapewnieniu przestrzegania tego obowiązku, stanowiącego załącznik do uchwały nr 103/IX/2015 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 11 grudnia 2015 roku w sprawie Regulaminu zasad wypełniania obowiązku doskonalenia zawodowego przez radców prawnych i zadań organów samorządu służących zapewnieniu przestrzegania tego obowiązku tj. o czyn z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych w związku z art. 14 ust. 2 i art. 61 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego (dalej: KERP).

Postanowieniem Rzecznika Dyscyplinarnego z dnia 26 września 2018 roku, przedstawionym radcy prawnemu B. M. w dniu 22 października 2018 roku, postawiono jej zarzut, że w okresie od dnia 1 stycznia 2015 roku do dnia 31 grudnia 2017 roku w Szczecinie nie wypełniła obowiązku doskonalenia zawodowego w cyklu szkoleniowym obejmującym lata 2015- 2017, uzyskując 11 z wymaganej liczby 40 punktów szkoleniowych.

Obwiniona przesłuchana w dniu 22 października 2018 roku przyznała się do zarzucanego jej czynu, podtrzymała w całości wyjaśnienia pisemne oraz sprostowała, że choroba męża rozpoczęła się w 2016 roku.

Mając na uwadze powyższe Rzecznik Dyscyplinarny w dniu 24 października 2018 roku wniósł o ukaranie obwinionej przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Szczecinie (dalej OSD) za czyn opisany w postanowieniu o przedstawieniu zarzutów.

Na rozprawie przed OSD w Szczecinie w dniu 5 grudnia 2018 roku obwiniona przyznała się do zarzucanego jej czynu i złożyła wniosek o dobrowolne poddanie się karze. Wniosła o wymierzenie kary upomnienia, czemu nie sprzeciwił się Rzecznik Dyscyplinarny.

Orzeczeniem z dnia 5 grudnia 2018 roku (sygn. akt D/OSD/38/18) OSD w Szczecinie w punkcie 1. uznał obwinioną za winną popełnienia przewinienia dyscyplinarnego opisanego we wniosku o ukaranie i za ten czyn wymierzył jej karę upomnienia. W punkcie 2. orzeczenia obciążył obwinioną kosztami postępowania w kwocie 2.000,00 zł.

W uzasadnieniu orzeczenia OSD wyjaśnił, że materiał dowodowy zgromadzony w sprawie potwierdził, że obwiniona dopuściła się zarzucanego jej czynu. Wiarygodność dowodów, na których oparł orzeczenie - w tym wyjaśnienia obwinionej - nie budziła wątpliwości. Nadto wskazał na uprzednie ukaranie dyscyplinarne obwinionej (orzeczeniem OSD z dnia 29.06.2017 roku, sygn. akt D/OSD/11/2017) oraz udzielenie jej ostrzeżenia dziekańskiego w dniu 28 lutego 2017 roku.

Wymierzoną karę upomnienia uznał za odpowiednią do stopnia winy i społecznej szkodliwości czynu. Kara ta była również zgodna z treścią wniosku obwinionej o dobrowolne poddanie się karze. Rozstrzygając w przedmiocie kosztów OSD wskazał na ich ustawowo zryczałtowany charakter. Wskazał, że kwota kosztów, które obciążają obwinioną na mocy punktu 2. orzeczenia mieści się w granicach wskazanych w uchwale Krajowej Rady Radców Prawnych normującej to zagadnienie oraz że kwota ta odpowiada liczbie i czasochłonności czynności procesowych, rozpraw i stopniowi zawłości sprawy.

Od powyższego orzeczenia w ustawowym terminie obwiniona złożyła odwołanie, zaskarżając je w zakresie punktu 2. Wniosła o zmianę orzeczenia w tym zakresie poprzez zasądzenie od niej kosztów postępowania w kwocie 500,00 zł oraz wniosła o zwolnienie jej z obowiązku ponoszenia kosztów postępowania przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym ze względów słuszności. Na uzasadnienie podała, że waga czynu którego się dopuściła uzasadnia orzeczenia kosztów w dolnych ustawowych granicach, w toku sprawy podtrzymywała złożone wyjaśnienia, w sprawie wykonano z jej udziałem 2 czynności procesowe, a sprawy nie cechuje zawłość, skoro obwiniona znalazła się w wykazie radców prawnych, którzy nie wypełnili obowiązku doskonalenia zawodowego. Podniosła także okoliczność

dotyczącą jej sytuacji materialnej, a to, że jedynym źródłem dochodów jest jej emerytura w kwocie 3.900,00 zł, z której spłaca kredyt, przy czym miesięczna rata z tego tytułu wynosi 1.600,00 zł. W ocenie obwinionej uiszczenie kosztów postępowania byłoby dla niej zbyt uciążliwe, a OSD w Szczecinie nie zachował proporcji między rodzajem przewinienia, a zasądzonymi kosztami.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności wskazać należy, że zgodnie z treścią art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych w sprawach nieuregulowanych w ustawie, do postępowania dyscyplinarnego stosuje się odpowiednio przepisy ustawy Kodeks postępowania karnego - dalej k.p.k. Wobec braku w ustawie przepisów dotyczących sposobu konstruowania środków odwoławczych, odwołanie od orzeczenia okręgowego sądu dyscyplinarnego spełniać musi wymagania stawiane w art. 427 § 1 i 2 k.p.k. Pierwszym ze stawianych wymogów jest wskazanie przez odwołującego zaskarżonego rozstrzygnięcia lub ustalenia oraz podanie, czego się domaga. Wnoszenie odwołania przez profesjonalnego pełnomocnika wymaga dodatkowo wskazania zarzutów stawianych rozstrzygnięciu oraz uzasadnienia. Powyższe elementy środka odwoławczego uzupełnić należy przez wskazanie kierunku zaskarżenia - czy jest wnoszony na korzyść bądź niekorzyść obwinionego oraz zakresu zaskarżenia stosownie do treści art. 447 § 1 i 2 k.p.k. Z treści art. 447 k.p.k. wynika obowiązek wskazania czy orzeczenie jest skarżone w całości, bo kwestionuje winę (§ 1 art. 447), czy też jest zwrócone przeciwko rozstrzygnięciu o karze (§ 2 art. 447).

Z treści odwołania wynika, że zaskarżone orzeczenie obwiniona kwestionuje w zakresie kosztów postępowania przed OSD w Szczecinie na swoją korzyść.

Zgodnie z treścią art. 70⁶ ust. 1 ustawy o radcach prawnych koszty postępowania mają charakter zryczałtowany i w razie ukarania koszty te ponosi obwiniony (art. 70⁶ ust. 2 ww. ustawy). Uchwałą Krajowej Rady Radców Prawnych nr 86/1X72015 KRRP z dnia 20 marca 2015 r. w sprawie określenia wysokości zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego zryczałtowane koszty postępowania dyscyplinarnego przed Okręgowym Sądem Dyscyplinarnym określa się w formie opłaty w wysokości 500,00.zł - 3.000,00.zł (§ 1 ust. 1 uchwały). Ustalając wysokość opłaty, sąd bierze pod uwagę liczbę i czasochłonność czynności procesowych, rozpraw i posiedzeń oraz rodzaj i stopień zawłości sprawy (§1 ust. 2 uchwały).

W przedmiotowej sprawie obwiniona w punkcie 1. zaskarżonego orzeczenia została uznana za winną popełnienia przewinienia dyscyplinarnego, a zatem zgodnie z powołanym wyżej przepisem ustawy o radcach prawnych zachodziła podstawa do obciążenia obwinionej kosztami postępowania przed OSD. Sąd I instancji wymierzając obwinionej opłatę w kwocie 2.000,00 zł wprawdzie uzasadnił jej wysokość czasochłonnością czynności procesowych i ich liczbą, liczbą rozpraw i stopniem zawłości sprawy, jednak w ocenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego uzasadnienie to jest nieprawidłowe.

Jak wynika z akt sprawy już w trakcie przesłuchania w charakterze obwinionego przed Rzecznikiem Dyscyplinarnym w dniu 22 października 2018 roku radca prawny B. M. oświadczyła, że przyznaje się do popełnienia zarzucanego jej czynu. Na rozprawie przed OSD w dniu 5 grudnia 2018 roku podtrzymała dotychczasowe wyjaśnienia i złożyła wniosek o dobrowolne poddanie się karze. Wskazać należy, że ilość czynności w sprawie była minimalna i możliwa dzięki ww. wnioskowi obwinionej. Również czasochłonność czynności procesowych, w tym przeprowadzonych do czasu wydania postanowienia o przedstawieniu zarzutów była minimalna, a to wobec dowodu w postaci wykazu radców prawnych, którzy nie wypełnili obowiązku doskonalenia zawodowego. Postawienie obwinionej zarzutu w tym zakresie nie wymagało również pogłębionej analizy prawnej zagadnienia uchybienia obowiązkowi kształcenia ustawicznego, z uwagi na jego jednoznaczne ujęcie w przepisach, wskazanych szczegółowo w postanowieniu o przedstawieniu zarzutów oraz wniosku o ukaranie obwinionej. Z tych względów Wyższy Sąd Dyscyplinarny postanowił zaskarżone orzeczenie zmienić w części rozstrzygającej o kosztach postępowania w ten sposób, że obwiniona powinna zostać

obciążona kosztami postępowania przed OSD w kwocie 500,00 zł, tj. w najniższej przewidzianej wysokości. Kwota ta odpowiada również kwocie wnioskowanej przez nią w odwołaniu.

Uznając odwołanie obwinionej za uzasadnione Wyższy Sąd Dyscyplinarny kosztami postępowania przed tym sądem postanowił obciążyć Krajową Izbę Radców Prawnych, a to na podstawie 70⁶ ust. 2 zd. 2 ustawy o radcach prawnych. W takim przypadku wniosek o zwolnienie obwinionej z obowiązku ponoszenia kosztów postępowania przed Sądem Dyscyplinarnym ze względów słuszności jako bezprzedmiotowy należało pozostawić bez rozpoznania.